

Poradnik dla Rodziców

Terapia logopedyczna to proces długotrwały i żmudny, wymagający współpracy i zaangażowania ze strony nie tylko terapeuty, ale również dziecka i jego najbliższego otoczenia. W większości sytuacji ćwiczenia w gabinecie z logopedą to za mało, aby przezwyciężyć trudności i opanować umiejętności niezbędne do prawidłowej wymowy i sprawnej komunikacji językowej. Konieczne jest *regularne kontynuowanie ćwiczeń*, wówczas następuje *utrwalanie i automatyzacja umiejętności*, które dziecko nabyło podczas pracy z logopedą.

O czym należy pamiętać wykonując ćwiczenia logopedyczne w domu?

Zadbaj o stałą porę wykonywania ćwiczeń. Dziecko łatwiej zaakceptuje konieczność wykonywania ćwiczeń logopedycznych, jeśli staną się one częścią codziennego rytuału.

Lepiej ćwiczyć krócej, ale częściej. Wówczas ćwiczenia nie będą takie nużące. Takie rozłożenie w czasie ma też korzystny wpływ na kształtowanie się nawyków prawidłowego mówienia. W ten sposób wypracowuje u siebie mechanizm autokontroli mowy i sprawniej przejdzie etap utrwalania w mowie spontanicznej.

Zadbaj o to, aby jak najwięcej uczyć poprzez zabawę. Ćwiczenia nie mogą być dla dziecka karą, tylko przyjemnością. Można zaopatrzyć się w kilka atrakcyjnych pomocy dydaktycznych lub przygotować je razem z dzieckiem. Własnoręczne przygotowanie pomocy do ćwiczeń dodatkowo wzmocni poczucie więzi między nami i dzieckiem, a także sprawi, że dziecko chętniej weźmie udział w „wykorzystaniu” nowej zabawki dydaktycznej. Można też wykorzystać ulubione zabawki dziecka

Unikaj zwrotu „ćwiczenia logopedyczne. Lepiej mówić „zabawa”, albo po prostu nazwać czynność, która będzie wykonywana, np. „gimnastyka buzi i języka”.

Przeplataj zabawę nauką! Równie dobrze można poprosić dziecko o powtarzanie słów, zwrotów i zdań kiedy koloruje lub bawi się czymś spokojnie, albo wykonywać miny przed lustrem podczas codziennych czynności higienicznych.

Nie bójcie się żmudnych ćwiczeń!

Rozwijaj u dziecka prawidłową wymowę angażując wiele zmysłów. Im więcej zmysłów dziecka zaangażujemy w rozwój i kształtowanie prawidłowej mowy i komunikacji, tym skuteczniejsze będą nasze zabiegi i działania w tej sferze.

Wykorzystuj każdą naturalną sytuację. Słowa można utrzymywać podczas codziennych czynności lub wykonywania obowiązków, np. podczas spaceru, podczas przygotowania posiłku, na zakupach. Wszystko zależy od Waszej inwencji.

Ćwicz razem z dzieckiem. Czasem dorośli wstydzą się robienia dziwnych min przed lustrem. Jeśli należysz do tych „wstydliwych” – pozbądź się fałszywego wstydu i docień, co nasza buzia i język potrafią zrobić. Razem dobrze się bawcie!

Staraj się przystępować do ćwiczeń zrelaksowanym (dotyczy to zarówno dorosłych, jak i dziecka). Nie odkładaj ćwiczeń na sam koniec dnia, kiedy wszyscy są zmęczeni. Trudniej wówczas współpracować i efekty też będą gorsze.

Zaangażuj całą rodzinę do zabaw utrwalających wymowę. Można pokazać domownikom, jak się „bawić w poprawne mówienie” i bawić się razem!

Dbaj o własną wymowę. Bywa, że dorośli mówią niedbale, zbyt szybko, mało wyraźnie. Pamiętaj, że przykład idzie z góry! Zadbaj o prawidłową własną wymowę.

Uświadamiaj dziecko, jakie efekty przyniosą wykonywane ćwiczenia. Starszym dzieciom można przedstawić korzyści krótkie i długofalowe, jak np. akceptacja ze strony rówieśników, brak obaw przed wypowiedaniem się na forum klasy. Młodszym

dzieciom możemy powiedzieć, że język będzie silny, buzia będzie umiała robić różne trudne sztuczki, a słowa, które wydawały się do tej pory trudne do wymówienia będą „odczarowane”, czy też „obudzone z głębokiego snu”, bo wszystkie chcą być używane.

Bądź cierpliwy i konsekwentny. Nie wolno wyśmiewać dziecka, jego wady ani braku postępów. Czasem mijają długie tygodnie zanim pojawią się pierwsze efekty terapii. Konsekwencja w realizowaniu ćwiczeń logopedycznych w domu jest ubezpieczeniem sukcesu!

Motywacja do ćwiczeń nie przyjdzie sama. Jeśli jesteś szczęściarzem, którego dziecko „samo chce” , to wspaniale! Pamiętajcie jednak, że nawet najchętniej współpracujące dziecko miewa czasem „przestoje” w rozwoju i swoje „kryzysy” związane z motywacją do ćwiczeń. Jest to naturalne zjawisko.

Nagradzaj dziecko. Za solidną pracę należy się nagroda. Podczas ćwiczeń wystarczy „Brawo”, „Dobrze sobie radzisz!”. Po zakończonych zajęciach może być to naklejka, pieczętka w tabeli motywacyjnej. Można umówić się z dzieckiem, że po osiągnięciu pewnego etapu, np. zbieraniu określonej ilości naklejek, może to być zrobienie z mamą lub tatą jakiejś niecodziennej czynności, np. wyjście na basen lub do kina.

Regularnie kontaktuj się z logopedą prowadzącym terapię, aby konsultować postępy i sposób wykonywania ćwiczeń.

Daj dziecku czas. Każda nowa umiejętność potrzebuje czasu, aby się utrwalić. Systematyczna praca pozwoli osiągnąć cel, jakim jest poprawna mowa.

logopeda
mgr Katarzyna Hutyra